

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.10.12
KOM(2011) 641 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI
PASIRENGIMO NARYSTEI PAGALBOS PRIEMONĖ (IPA)
PERŽIŪRĖTA 2012–2013 M. DAUGIAMETĖ PRELIMINARIOJI FINANSINĖ
PROGRAMA

Ižanga

Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (IPA) daugiametės preliminariosios finansinės programos (DPFP) paskirtis – teikti informaciją apie Komisijos pagal IPA reglamento (EB) Nr. 1085/2006 5 straipsnį siūlomo bendro IPA paketo preliminarų suskirstymą. Šia programa susiejama plėtros paketo politinė programa ir biudžeto sudarymo procesas. Kiekvienai pagalbai gaunančiai šaliai ir kelioms šalims gavėjoms skirtai programai parengtuose daugiamečiuose preliminaruosiuose planavimo dokumentuose (DPPD), kuriais remiantis teikiama pasirengimo narystei pagalba, atsižvelgiama į DPFP siūlomą preliminarų suskirstymą.

DPFP grindžiama pasikartojančiu trejų metų programavimo ciklu. Paprastai N, N+1 ir N+2 metų DPFP pateikiama paskutinį N-2 metų ketvirtį kaip plėtros paketo dalis ir iš jos matyti pačiame pakete nustatytų politinių prioritetų finansinė išraiška, atsižvelgiant į finansinę programą. Kadangi 2013 m. yra paskutiniai IPA biudžetiniai metai, ši DPFP apima tik pakeitimus, numatytus paskutiniams dvejiems dabartinės daugiametės finansinės programos metams, t. y. 2012–2013 m. Joje nurodomas tų metų pasirengimo narystei pagalbos paketo paskirstymas pagal šalis ir komponentus, taip pat pateikiamas preliminarus kelioms gavėjoms skirtos programos paketas bei veiklos rėmimo išlaidos.

Kaip ir ankstesniais metais, DPFP skelbiama remiantis dabartine susijusių šalių padėtimi ir šiuo etapu tai netrukdo Tarybai priimti sprendimo dėl nuomonių, kurios pateiktos su plėtros paketu, arba dėl bet kurios šalies kandidatės galimos įstojimo datos. Joje atsižvelgiama į pasikeitusį Juodkalnijos statusą – 2010 m. gruodžio mėn.¹ ji tapo šalimi kandidate – ir į planuojamą Kroatijos įstojimo datą – 2013 m. liepos 1 d. Jeigu iki kitos metinės DPFP peržiūros 2012 m. rudenį reikėtų padaryti svarbių šios DPFP pakeitimų, Komisija tinkamu laiku paskelbtų pakeistą versiją.

Bendri pasirengimo narystei politiniai prioritetai yra nurodyti Stojimo partnerystės ir Europos partnerystės dokumentuose, metinėse pažangos ataskaitose ir Europos Parlamentui bei Tarybai kasmet pateikiamo plėtros paketo plėtros strategijos dokumente.

Strateginis finansinis programavimas

1. LĖŠŲ PASKIRSTYMAS PAGAL ŠALIS

2007 m. lėšas pradėta skirstyti Komisijai išsipareigojus užtikrinti, kad nė viena pagalbai gaunanti šalis 2007 m. negaus mažiau nei 2006 m., be to, pagalba Bosnijai ir Hercegovinai bei Albanijai turėtų būti ne mažesnė nei 2004–2006 m. kiekvienos iš šių šalių gautų lėšų metinis vidurkis. Iš pastarojo teiginio galima spręsti, kad 2004 m. finansavimas šioms šalims buvo nukeltas į laikotarpio pradžią.

2008 m. ir vėlesnių metų lėšos apskaičiuotos remiantis vienam gyventojui tenkančiomis lėšomis, anksčiau nurodytomis kaip poreikių ir poveikio rodiklis. Taikant šią priemonę, kiekvienos potencialios Vakarų Balkanų šalies kandidatės vienam gyventojui tenkantis

¹ Galimybė naudotis III, IV ir V komponentais Juodkalnijai suteikiama su sąlyga, kad Taryba ir Parlamentas priims Reglamento Nr. 1085/2006 pakeitimą, kaip pasiūlė Komisija (2011 m. liepos 20 d. COM(2011) 446).

finansavimas dabartinės finansinės programos laikotarpiu padidėjo: lėšos viršijo 2004–2006 m. pagal Bendrijos pagalbos rekonstrukcijai, vystymuisi ir stabilizacijai (CARDS) programą vidutiniškai gaunamus 23 EUR (2004 m. kainomis) vienam gyventojui. Bendro lėšų paskirstymo pagal šalis laikytasi, išskyrus Kosovą², kuriam IPA finansavimas padidintas. Siekiant platesniu mastu sutelkus naujas lėšas paremti Kosovo stabilumą ir vystymąsi, 2008 m. biudžeto valdymo institucija skyrė 60 mln. EUR. Šią sumą dar papildė 60 mln. EUR, pervestų iš nepanaudotų makrofinansinės pagalbos asignavimų. Po 2008 m. liepos mėn. įvykusios pagalbos teikėjų konferencijos 2009 m. įsipareigota skirti papildomus 40 mln. EUR.

Šalims kandidatėms Kroatijai ir buvusiąjai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai skirta daugiau kaip 30 EUR vienam gyventojui (2004 m. kainomis). Kroatijos atveju tokio dydžio pagalba išlaikoma visą laikotarpį. Atsižvelgiant į tikėtiną Kroatijos įstojimo į ES datą (2013 m. liepos 1 d.), pagal IPA Kroatijai skiriamas finansavimas bus sumažintas per pusę, palyginti su iš pradžių numatyta suma, išskyrus lėšas kaimo plėtrai – 2013 m. bus skirtas visas iš pradžių numatytas finansavimas. Komisija pateiks pasiūlymą peržiūrėti 2013 m. finansinę programą, kai tik bus pasirašyta Stojimo sutartis, kaip numatyta 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo 29 punkte. Vertinant pagal vienam gyventojui tenkantį finansavimą, toliau didėja buvusiąjai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai skiriamos lėšos; šis finansavimas atitinka mažiausią tinkamoms administracijoms būtiną finansavimą, neatsižvelgiant į šalies dydį.

Vertinant pagal vienam gyventojui tenkantį finansavimą, Juodkalnijai skiriama daugiau lėšų nei potencialioms šalims kandidatėms; šis finansavimas atitinka mažiausią tinkamoms administracijoms būtiną finansavimą, neatsižvelgiant į šalies dydį.

Atsižvelgiant į Turkijos dydį ir lėšų įsisavinimo gebėjimą, 2007–2013 m. laikotarpiu pagalba vienam gyventojui laipsniškai didinama.

Islandijos atvejis yra išskirtinis, palyginti su kitomis šalimis kandidatėmis, dėl jos teisės aktų suderinimo su ES teisės aktais per Europos ekonominės erdvės susitarimą ir ekonominės bei socialinės plėtros lygio. Dėl šios priežasties susitarta, kad šalis gaus Komisijos valdomą IPA paramą tik pagal I komponentą. Finansavimas skirtas trejiems metams nuo 2011 m.

2. LĖŠŲ PASKIRSTYMAS PAGAL KOMPONENTUS

Pagalba pagal IPA teikiama pagal tokius penkis komponentus: I – „Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas“; II – „Tarpvalstybinis bendradarbiavimas“; III – „Regionų vystymasis“; IV – „Žmogiškųjų išteklių vystymasis“; V – „Kaimo plėtra“.

I komponentas „Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas“ apima visą institucijų kūrimo veiklą ir investicijas, susijusias su *acquis*; pagal komponentą pagalbą gaunančioms šalims padedama stiprinti administracinius ir teisminius gebėjimus ir, atsižvelgiant į prioritetą, spręsti bendradarbiavimo priemonių, kurių kituose komponentuose specialiai nenumatyta, klausimą.

Pagal II komponentą „Tarpvalstybinis bendradarbiavimas“ remiama pagalbą gaunančių šalių tarpvalstybinio bendradarbiavimo veikla ir pagalbą gaunančių šalių bei valstybių narių tarpvalstybinio bendradarbiavimo veikla; komponentas taip pat apima pagalbos pagal IPA

² Pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244/99.

gavėjų dalyvavimą Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) tarpvalstybinio bendradarbiavimo programose bei atitinkamai EKPP jūrų baseinų programose.

III–V komponentais gali naudotis tik šalys kandidatės, jais siekiama parengti šias šalis struktūrinių fondų, Sanglaudos fondo ir kaimo plėtros fondų programavimui, įgyvendinimui ir valdymui įstojus į ES, pagal išorės pagalbos taisykles savo praktiką kaip galima labiau suderinant su šių fondų įgyvendinimo būdais. III komponento „Regionų vystymasis“ naudojimosi tvarka kiek įmanoma panašesnė į ERPF ir Sanglaudos fondo tvarką. Pagal IV komponentą „Žmogiškųjų išteklių vystymasis“ šalys kandidatės rengiamos naudotis Europos socialiniu fondu pagal Europos užimtumo strategiją. Pagal V komponentą „Kaimo plėtra“ teikiama pasirengimo narystei pagalba pasitelkus sistemas, kurios kiek įmanoma panašesnės į sistemas, taikomas po įstojimo, kad šalys kandidatės, tapusios narėmis, būtų pasirengusios ES finansuojamoms kaimo plėtros programoms.

Nustatant lėšų paskirstymą pagal komponentus, tinkamai atsižvelgta į decentralizuoto valdymo sistemų, būtinų III, IV ir V komponentams dabartinėse šalyse kandidatėse įgyvendinti, parengti, taip pat finansavimo pagal II komponentą, susijusį su tarpvalstybinio valstybių narių bendradarbiavimu, poreikį, kad šis finansavimas būtų suderintas su atitinkamu ERPF finansavimu pagal 1b išlaidų kategoriją.

3. KITI ASIGNAVIMAI

Veiklos rėmimo išlaidos

Iš šio paketo dengiamos tiesiogiai su IPA įgyvendinimu susijusios administracinės sąnaudos.

Asignavimai kelioms šalims gavėjoms skirtai programai

Kelioms šalims gavėjoms skirtos programos pagal I komponentą rengiamos, siekiant papildyti Vakarų Balkanų šalių ir Turkijos nacionalines programas ir stiprinti daugiašalius ryšius. Strategijoje pabrėžiamos Europos integracijai ir stabilumui regione svarbios sritys ir klausimai, kuriais šalims reikia bendradarbiauti. Iš šio paketo finansuojamos programos, kuriomis daromas poveikis regionams ir (arba) kurios gali duoti naudos dėl masto ekonomijos arba dėl apimties, kai taikomos horizontaliai keliose pagalbą gaunančiose šalyse.

Kelioms šalims gavėjoms skirtomis programomis, be kita ko, remiama Regioninė viešojo administravimo mokykla, Vidurio Europos laisvosios prekybos susitarimas, Regioninio bendradarbiavimo taryba, kova su organizuotu nusikalstamumu, ERASMUS stipendijos ir aukštasis mokslas. Jos taip pat yra Pilietinės visuomenės priemonės, kuri apima paramą tiek pagal nacionalines, tiek pagal kelioms šalims gavėjoms skirtas IPA programas, pagrindas. Institucijų kūrimas Vakarų Balkanuose, Turkijoje ir Islandijoje remiamas TAIEX priemone, o asignavimai skiriami regioninių ir nacionalinių programų auditui ir vertinimui bei informacijos ir komunikacijos veiklai. Investicijų į MVĮ, energijos vartojimo efektyvumą ir infrastruktūros vystymą poreikiai, kurie tenkinami glaudžiai bendradarbiaujant su Europos investicijų banku ir kitomis tarptautinėmis finansų įstaigomis, toliau bus remiami nemaža regioninių ir horizontaliųjų asignavimų dalimi. Ši parama bus derinama pagal 2009 m. pabaigoje parengtą Vakarų Balkanų investicijų programą, kuria siekiama, kad Vakarų Balkanuose aktyviai veiklą vykdančios pagalbos teikėjos ir tarptautinės finansų įstaigos glaudžiau derintų veiksmus ir bendradarbiautų. Nuo 2010 m. II komponento dalis, t. y. šalių dalyvavimas ERPF tarptautinėse programose „Viduržemio jūros regionas“ ir „Pietryčių

Europa“, taip pat įgyvendinama kelių šalių gavėjų atžvilgiu, kad įgyvendinimas būtų paprastesnis.

Duomenų pateikimas

Toliau pateiktoje lentelėje pirmiau paminėtos lėšos nurodytos *galiojančiomis kainomis eurais*. Lentelėje pateikiamos šalims pagal komponentus skiriamos lėšos, taip pat kelioms šalims gavėjoms skirtos programos bei veiklos rėmimo išlaidos. Kad būtų aiškiau, įtraukti ankstesnių metų galutiniai ir 2011 m. atnaujinti duomenys.

Peržiūrėta daugiametė preliminarioji finansinė programa. 2012–2013 m. pasirengimo narystei pagalbos priemonės paketo lėšų paskirstymas pagal šalis ir komponentus

Komponentas	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
<i>Šalys kandidatės</i>							
KROATIJA							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	49 611 775	45 374 274	45 601 430	39 483 458	39 959 128	39 969 161	19 256 943
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	9 688 225	14 725 726	15 898 570	15 601 136	15 869 158	16 442 542	8 499 192
<i>Regionų vystymasis</i>	45 050 000	47 600 000	49 700 000	56 800 000	58 200 000	57 578 127	31 000 000
<i>Žmogiškųjų išteklių vystymasis</i>	11 377 000	12 700 000	14 200 000	15 700 000	16 000 000	16 040 000	9 000 000
<i>Kaimo plėtra</i>	25 500 000	25 600 000	25 800 000	26 000 000	26 500 000	26 151 182	27 700 000
IŠ VISO	141 227 000	146 000 000	151 200 000	153 584 594	156 528 286	156 181 012	95 456 135³
BUVUSIOJI JUGOSLAVIJOS RESPUBLIKA MAKEDONIJA							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	41 641 613	41 122 001	39 310 500	36 917 068	28 803 410	27 209 161	27 941 228

³ 50 proc. pradinio finansavimo 2013 m. pagal I ir IV komponentus ir 100 proc. pradinio finansavimo pagal V komponentą.

<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	4 158 387	4 077 999	4 371 501	4 467 526	5 124 876	5 033 373	5 243 041
<i>Regionų vystymasis</i>	7 400 000	12 300 000	20 800 000	29 400 000	39 300 000	41 038 532	51 800 000
<i>Žmogiškųjų išteklių vystymasis</i>	3 200 000	6 000 000	7 100 000	8 400 000	8 800 000	10 380 000	11 200 000
<i>Kaimo plėtra</i>	2 100 000	6 700 000	10 200 000	12 500 000	16 000 000	18 221 815	21 028 000
IŠ VISO	58 500 000	70 200 000	81 782 001	91 684 594	98 028 286	101 882 881	117 212 269
Komponentas	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
ISLANDIJA							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>					12 000 000	12 000 000	6 000 000
IŠ VISO					12 000 000	12 000 000	6 000 000
JUODKALNIJA							

<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	27 490 504	28 112 552	29 832 179⁴	29 838 823	29 843 599	16 346 471	5 238 958
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	3 909 496	4 487 448	4 667 821	3 682 690	4 310 344	4 588 551	4 418 687
<i>Regionų vystymasis</i>						8 000 000	15 200 000
<i>Žmogiškųjų išteklių vystymasis</i>						2 800 000	2 957 077
<i>Kaimo plėtra</i>						3 300 000	7 600 000
IŠ VISO	31 400 000	32 600 000	34 500 000	33 521 513	34 153 943	35 035 022	35 414 722
TURKIJA							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	256 702 720	256 125 297	239 550 810	217 809 826	231 268 023	227 499 161	246 281 891
<i>Tarpvalstybinis</i>	2 097 280	2 874 709	3 049 190	3 090 174	5 131 977	2 174 617	2 218 109

⁴ Įskaitant 1,2 mln. EUR papildomų lėšų, susigrąžintų iš ankstesnių programų.

<i>bendradarbiavimas</i>							
<i>Regionų vystymasis</i>	167 500 000	173 800 000	182 700 000	238 100 000	293 400 000	356 836 341	378 000 000
<i>Žmogiškųjų išteklių vystymasis</i>	50 200 000	52 900 000	55 600 000	63 400 000	77 600 000	83 930 000	96 000 000
<i>Kaimo plėtra</i>	20 700 000	53 000 000	85 500 000	131 300 000	172 500 000	189 785 003	213 000 000
IŠ VISO	497 200 000	538 700 006	566 400 000	653 700 000	779 900 000	860 225 122	935 500 000
<i>Potencialios šalys kandidatės</i>							
ALBANIJA							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	54 318 790	65 237 756⁵	71 360 000	84 200 000⁶	84 301 650	84 290 995	87 446 037
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	6 681 210	8 582 244	9 822 921	9 973 173	10 126 636	10 283 169	10 666 232
IŠ VISO	61 000 000	73 820 000	81 182 921	94 173 173	94 428 286	94 574 164	98 112 269

⁵ Įskaitant 3,12 mln. EUR papildomų lėšų, susigrąžintų iš ankstesnių programų.

⁶ Įskaitant 1,5 mln. EUR papildomų lėšų, susigrąžintų iš ankstesnių programų.

<i>BOSNIJA IR HERCEGOVINA</i>							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	58 136 394	69 854 783	83 900 000	100 688 099	102 681 861	102 670 995	106 870 228
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	3 963 606	4 945 217	5 207 746	4 696 495	4 746 425	5 197 353	4 942 041
IŠ VISO	62 100 000	74 800 000	89 107 746	105 384 594	107 428 286	107 868 348	111 812 269

<i>SERBIJA</i>							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	181 496 352	179 441 314	182 551 643	186 206 679	190 556 810	190 000 995	203 101 005
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	8 203 648	11 458 686	12 248 357	11 751 753	11 322 790	12 097 244	11 630 694
IŠ VISO	189 700 000	190 900 000	194 800 000	197 958 432	201 879 600	202 098 239	214 731 699
<i>KOSOVAS</i>							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	68 300 000	184 700 000	106 100 000	66 100 000	66 900 000	65 870 995	70 712 269
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	0	0	0	1 200 000	1 800 000	2 929 148	2 987 731

IŠ VISO	68 300 000	184 700 000	106 100 000	67 300 000	68 700 000	68 800 143	73 700 000
<i>Komponentas</i>	<i>2007 m.</i>	<i>2008 m.</i>	<i>2009 m.</i>	<i>2010 m.</i>	<i>2011 m.</i>	<i>2012 m.</i>	<i>2013 m.</i>
IŠ VISO PROGRAMOMS PAGAL ŠALIS							
	1 109 427 000	1 311 720 006	1 305 072 668	1 397 306 900	1 553 046 687	1 638 664 931	1 687 939 363
KELIOMS ŠALIMS GAVĖJOMS SKIRTOS PROGRAMOS							
<i>Pereinamojo laikotarpio pagalba ir institucijų kūrimas</i>	129 571 000 ⁷	137 736 644 ⁸	188 867 536 ⁹	141 706 551 ¹⁰	186 269 100	176 246 613	177 845 477
<i>Tarpvalstybinis bendradarbiavimas</i>	0	0	0	4 921 679	5 293 313	5 672 378	6 059 026
VEIKLOS RĖMIMO IŠLAIDOS							
	44 793 000	51 950 000	47 648 000	47 393 000	52 183 900	55 410 600	84 500 000

⁷ Įskaitant 20,6 mln. EUR papildomų lėšų, susigražintų iš ankstesnių programų.

⁸ Įskaitant 2,0 mln. EUR papildomų lėšų, susigražintų iš ankstesnių programų.

⁹ Įskaitant 22,8 mln. EUR papildomų lėšų, susigražintų iš ankstesnių programų.

¹⁰ Į šią sumą įtrauktas aprūpinimo maistu saugumo priemonės sumažinimas 29 mln. EUR, kurie bus gražinti 2011 m. (14 mln. EUR), 2012 m. (6 mln. EUR) ir 2013 m. (9 mln. EUR). Tais metais gražinamos lėšos bus panaudotos asignavimams Islandijai. Šią sumą taip pat sudaro 2,7 mln. EUR papildomų lėšų, susigražintų iš ankstesnių programų.

BENDRA SUMA							
	<i>1 263 200 000</i>	<i>1 501 406 650</i>	<i>1 541 588 204</i>	<i>1 591 328 130</i>	<i>1 796 793 000</i>	<i>1 875 994 522</i>	<i>1 956 343 866</i>

Lėšos nurodytos galiojančiomis kainomis eurais.